

Umowa z biurem rachunkowym:

praktyczne wskazówki,

czyli na co zwrócić uwagę zawierając umowę z kontrahentem.

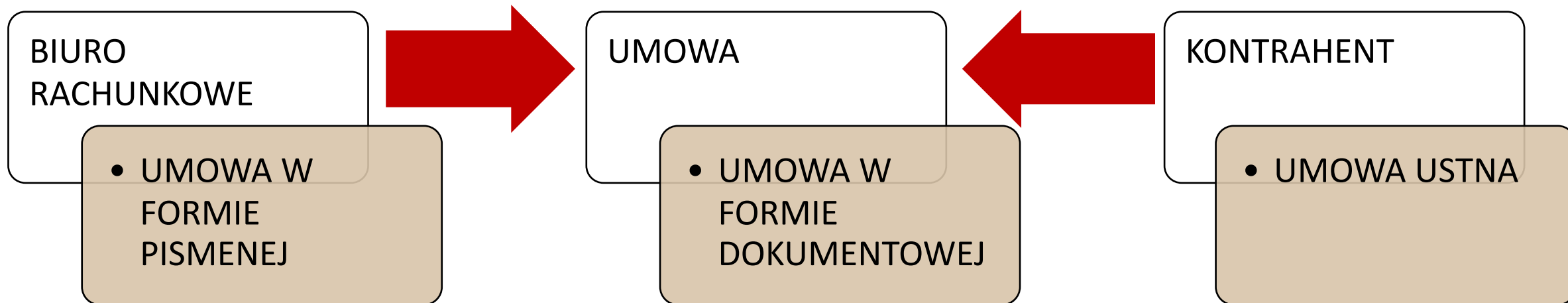
Radca prawny Anna Poprawa

Moje wykłady w KNS dotyczące umowy z biurem rachunkowym:

- *Umowa z biurem rachunkowym: praktyczne wskazówki, na co zwrócić uwagę zawierając umowę z kontrahentem – **dzisiaj!***
- *Odpowiedzialność cywilnoprawna na podstawie umowy o prowadzenie ksiąg;*
- *Omówienie wybranych klauzul w umowie pomiędzy kontrahentem a biurem rachunkowym: na co zwrócić uwagę?*

UMOWA Z BIUREM RACHUNKOWYM - czyli co?

Umowa?

Art. 60. [Oświadczenie woli]

Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona **przez każde zachowanie się tej osoby**, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli).

Art. 65. [Wykładnia oświadczeń woli]

§ 1. Oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje.

§ 2. W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Co wpływa na kształt umowy?

Art. 6. [Onus probandi]
Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Forma w jakiej zawierasz umowę ma znaczenie!

AD SOLEMNITATEM

Art. 73. [Sankcje za niezachowanie przepisanej formy]

§ 1. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, dokumentową albo elektroniczną, czynność dokonana bez zachowania zastrzeżonej formy jest nieważna tylko wtedy, gdy [ustawa](#) przewiduje rygor nieważności.

§ 2. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej inną formę szczególną, czynność dokonana bez zachowania tej formy jest nieważna. Nie dotyczy to jednak wypadków, gdy zachowanie formy szczególnej jest zastrzeżone jedynie dla wywołania określonych skutków czynności prawnej.

AD PROBATIONEM

Art. 74. [Forma ad probationem]

§ 1. Zastrzeżenie formy pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej bez rygoru nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy **nie jest w sporze dopuszczalny dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności**. Przepisu tego nie stosuje się, gdy zachowanie formy pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej jest zastrzeżone jedynie dla wywołania określonych skutków czynności prawnej.

§ 2. Jednakże mimo niezachowania formy pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej przewidzianej dla celów dowodowych dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron jest dopuszczalny, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę, żąda tego konsument w sporze z przedsiębiorcą albo fakt dokonania czynności prawnej jest uprawdopodobniony za pomocą dokumentu.

§ 3. Jeżeli forma pisemna, dokumentowa albo elektroniczna jest zastrzeżona dla oświadczenia jednej ze stron, w razie jej niezachowania dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron na fakt dokonania tej czynności jest dopuszczalny także na żądanie drugiej strony.

§ 4. Przepisów o skutkach niezachowania formy pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej przewidzianej dla celów dowodowych nie stosuje się do czynności prawnych w stosunkach między przedsiębiorcami.

Czym jest umowa z biurem rachunkowym – jakie przepisy się do niej stosują?

Art. 734. [Umowa zlecenia]

§ 1. Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie.

§ 2. W braku odmiennej umowy zlecenie obejmuje umocowanie do wykonania czynności w imieniu dającego zlecenie. Przepis ten nie uchybia przepisom o formie pełnomocnictwa.

Art. 750. [Umowy o świadczenie usług na warunkach zlecenia]

Do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Czym jest umowa z biurem rachunkowym – jakie przepisy się do niej stosują?

Art. 76a. [Zakres usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, wymogi stawiane osobom wykonującym taką działalność]

1. Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów [ustawy](#) z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086), polegającą na świadczeniu usług w zakresie czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2-6.

2. (uchylony).

3. Działalność, o której mowa w ust. 1, mogą wykonywać przedsiębiorcy, pod warunkiem, że czynności z tego zakresu będą wykonywane przez osoby, które:

1) mają pełną zdolność do czynności prawnych;

2) nie były skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwo skarbowe oraz za przestępstwa określone w rozdziale 9.

Art. 76h. [Obowiązek ubezpieczenia się przedsiębiorców zajmujących się usługowym prowadzeniem ksiąg rachunkowych]

1. Przedsiębiorcy, o których mowa w art. 76a ust. 3, są obowiązani do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością, o której mowa w art. 76a ust. 1.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanych czynności oraz zakres realizowanych zadań.

3. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do, będących przedsiębiorcami, biegłych rewidentów oraz doradców podatkowych, jeżeli ubezpieczyli się od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu tych zawodów w zakresie, o którym mowa w ust. 1.

Czym jest umowa z biurem rachunkowym – jakie przepisy się do niej stosują?

Art. 746. [Wypowiedzenie umowy zlecenia]

§ 1. Dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie. Powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę.

§ 2. Przyjmujący zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie. Jednakże gdy zlecenie jest odpłatne, a wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, przyjmujący zlecenie jest odpowiedzialny za szkodę.

§ 3. Nie można zrzec się z góry uprawnienia do wypowiedzenia zlecenia z ważnych powodów.

Jakie znaczenie ma ZLECENIE?

Podstawową cechą umowy o dzieło jest ustalenie, że umowa ta należy do umów rezultatu, co oznacza, że oceny wykonania umowy dokonuje się przez pryzmat osiągnięcia konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu - dzieła, które może mieć postać zarówno materialną, jak i niematerialną. Rezultaty niematerialne mogą być "ucieleśnione" w przedmiocie materialnym (rzeczy), jednakże mogą też nie mieć takiego materialnego odzwierciedlenia. Wskazać należy, że takim rezultatem nieucieleśnionym w rzeczy nie może być czynność, a jedynie wynik tej czynności. Rezultat, o który umawiają się strony, musi być zatem z góry określony, mieć samoistny byt oraz być obiektywnie osiągalny i pewny..

Natomiast umowa o świadczenie usług jest umową starannego działania i jej celem jest wykonywanie określonych czynności w sposób staranny i cykliczny, które nie muszą zmierzać do osiągnięcia rezultatu, co nie wyklucza, iż taki nastąpi. Przy czym nie wynik, lecz starania w celu osiągnięcia tego wyniku są elementem wyróżniającym dla tej umowy.

Wyrok SA w Lublinie z 16.05.2018 r., III AUa 962/17, LEX nr 2692708.

Księgowanie to nie jest dzieło!

„(...) prace polegające na powtarzalnych usługach z zakresu księgowości sprzeciwiają się możliwości uznania ich za wykonanie dzieła, bowiem nie prowadzą do powstania obiektywnie istniejącego dzieła, a są nastawione na staranne wykonywanie czynności, a nie uzyskanie określonego rezultatu. Nie mamy do czynienia z właściwościami podmiotowymi, które z uwagi na posiadane przymioty mogą prowadzić do uzyskania indywidualnego rezultatu. Czynności były powtarzalne, a do tego cechowała je pewna ciągłość i systematyczność. Nie chodzi tu o sam czas trwania umów, lecz o zespół czynności tożsamy, jakie w ciągu dnia pracy wykonywała B. N. Nie chodzi tu tylko o kryterium ilościowe, lecz przede wszystkim jakościowe. Zasada swobody umów jawi się jako narzędzie pozwalające na szeroką autonomię woli stron (por. T. Wiśniewski w: Kodeks cywilny. Komentarz do art. 353¹. Księga trzecia. Zobowiązania, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2013).”

Wyrok SN Sygn. akt I UK 26/17, 12 grudnia 2017 r.

FORMA – ma znaczenie!

zastrzeżenie formy pisemnej do zmiany umowy
(klauzula zastrzeżenia formy)

- ✓ *Strony zastrzegają formę pisemną dla wszelkich zmian umowy pod rygorem nieważności.*
- ✓ *Strony zastrzegają formę pisemną dla wszelkich zmian pod rygorem bezskuteczności.*

Oznaczenie stron REPREZENTACJA

OSOBY FIZYCZNE

W umowie należy jak najdokładniej wskazać osobę, która jest stroną umowy. Oprócz imienia i nazwiska należy podać inne elementy indywidualizujące osobę, takie jak imiona rodziców, nr dowodu osobistego, nr PESEL, nr NIP.

W umowie należy także podać **miejsce zamieszkania** stron umowy, co może okazać się istotne przy wyznaczaniu właściwości sądowej w przypadku sporu wynikłego na tle wykonywania umowy.

UWAGA!

w przypadku składania pozwu w postępowaniu elektronicznym wymagane jest podanie tych elementów (PESEL lub NIP) w odniesieniu zarówno do powoda, jak i pozwanego.

PRZEDSIĘBIORCY

Zgodnie z art. 43(1) k.c. przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 331 § 1 k.c., prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową.

Art. 4. USTAWA prawo przedsiębiorców:

2. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

PRZEDSIĘBIORCY

W umowie należy w sposób poprawny oznaczyć przedsiębiorcę. Oznaczeniem indywidualizującym przedsiębiorcę, pod którym ma on obowiązek działać w obrocie, jest firma (art. 43(2) § 1 k.c.):

- w przypadku osób fizycznych – firmę stanowi imię i nazwisko osoby;
- w przypadku osób prawnych – firmę stanowi nazwa osoby prawnej.

Przy konstrukcji umów istotne jest poprawne określenie strony umowy – osoby prawnej. Mianowicie stroną umowy będzie np. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, a nie będą to wspólnicy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością czy jej zarząd.

Analogiczna sytuacja występuje w przypadku stowarzyszeń, fundacji, spółdzielni. Należy także pamiętać, aby odróżnić samą osobę prawną będącą stroną umowy od jej organów, przez które działa.

PRZEDSIĘBIORCY

W przypadku spółek osobowych, zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych, w ich imieniu działają wspólnicy. Umowa spółki może także określić sposób reprezentacji spółki. Należy również pamiętać o możliwości, jaką dają przepisy dotyczące spółki partnerskiej, w której może zostać powołany zarząd, i wtedy to zarząd reprezentuje spółkę.

W przypadku osób prawnych należy zwrócić uwagę na to, że – zgodnie z art. 38 k.c. – osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i w opartym na niej statucie.

PRZEDSIĘBIORCY

Art. 206. [Oznaczanie pism spółki]

§ 1. Pisma i zamówienia handlowe składane przez spółkę w formie papierowej i elektronicznej, a także informacje na stronach internetowych spółki, powinny zawierać:

- 1) firmę spółki, jej siedzibę i adres;**
- 2) oznaczenie sądu rejestrowego, w którym przechowywana jest dokumentacja spółki oraz numer pod którym spółka jest wpisana do rejestru;**
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP);**
- 4) wysokość kapitału zakładowego, a dla spółki, której umowę zawarto przy wykorzystaniu wzorca umowy, do czasu pokrycia kapitału zakładowego, także informację, że wymagane wkłady na kapitał zakładowy nie zostały wniesione.**

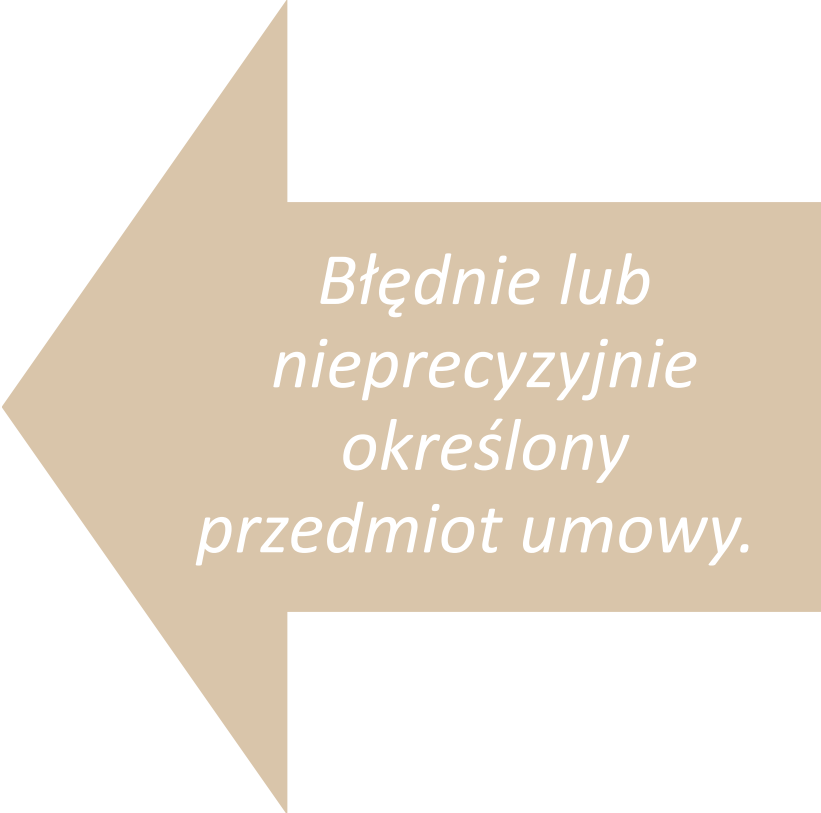
/DOTYCZY SP. ZOO; S.A.; SP.K/

PRZEDMIOT UMOWY!

DUŻY PROBLEM!

*Błędnie lub
nieprecyzyjnie
określony
przedmiot umowy.*

Przykład:

§1

Zleceniobiorca zobowiązuje się do bieżącego i rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych Zleceniodawcy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

(...)

Przykład:

Szczegółowe zakres przedmiotowy Umowy, obowiązki Zleceniobiorcy i Zleceniodawcy oraz inne zasady współpracy pomiędzy Stronami tj. Ogólne warunki współpracy określa **ZAŁĄCZNIK NR 1** do Umowy, stanowiący jej integralną część.

Obsługa księgową Zleceniodawcy obejmuje:

- **prorowadzenie ksiąg rachunkowych Zleceniodawcy, a w szczególności:**
 - przyjęcie dostarczonych dokumentów źródłowych własnych i obcych,
 - weryfikację dokumentów źródłowych pod względem formalnym i rachunkowym w oparciu o informacje przekazane przez Zleceniodawcę,
 - dekretację dokumentów źródłowych,
 - wprowadzenie do systemu księgowego i zaksięgowanie dokumentów źródłowych oraz wewnętrznych w terminie pozwalającym na prowadzenie ksiąg rachunkowych na bieżąco;
- **dokonywanie rozliczeń z budżetem państwa, a w szczególności:**
 - kalkulację podatku dochodowego od osób prawnych,
 - prowadzenie rejestrów dla potrzeb rozliczeń podatku VAT oraz terminowe sporządzanie deklaracji,
 - sporządzanie wymaganych przepisami prawa podatkowego informacji i deklaracji,
 - zamknięcie ksiąg rachunkowych na koniec każdego roku obrotowego oraz sporządzenie sprawozdania finansowego za ten rok.

CZAS TRWANIA UMOWY WYPOWIEDZENIE (ROZWIĄZANIE) UMOWY

USTAWA a UMOWA

Art. 746. [Wypowiedzenie umowy zlecenia]

§ 1. Dający zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie. Powinien jednak zwrócić przyjmującemu zlecenie wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia; w razie odpłatnego zlecenia obowiązany jest uiścić przyjmującemu zlecenie część wynagrodzenia odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom, a jeżeli wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, powinien także naprawić szkodę.

§ 2. Przyjmujący zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie. Jednakże gdy zlecenie jest odpłatne, a wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, przyjmujący zlecenie jest odpowiedzialny za szkodę.

§ 3. Nie można zrzec się z góry uprawnienia do wypowiedzenia zlecenia z ważnych powodów.

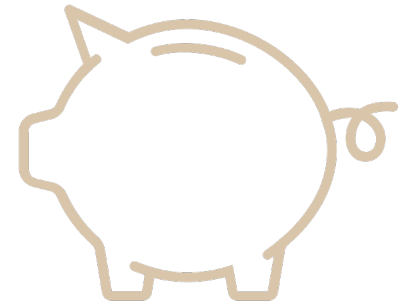
ROZWIĄZANIE UMOWY – KLUAUZLE WARTE PRZEMYŚLENIA:

1. *Umowa zostaje zawarta na czas nieokreślony/ określony do dnia _____*
2. *Umowa zaczyna obowiązywać od __/__/2022 r.*
3. *Umowa ulega rozwiązaniu w razie śmierci, albo ustania bytu prawnego jednej ze stron oraz w przypadku utraty zdolności prowadzenia działalności gospodarczej przez jedną ze stron, w tym w szczególności wszczęcia wobec niej likwidacji, albo postępowania naprawczego lub upadłościowego.*
4. *Każdej ze stron przysługuje prawo rozwiązania Umowy z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca.*
5. *W przypadku rażącego naruszenia warunków Umowy, zarówno Zleceniodawcy, jak i Zleceniobiorcy przysługuje prawo wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym.*
CZY TO WYSTARCZY???
6. *Wszelkie oświadczenia stron zmierzające do rozwiązania Umowy, powinny być składane w formie pisemnej pod rygorem nieważności.*

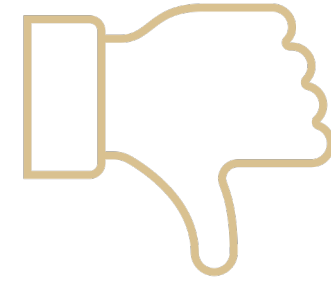
ROZWIĄZANIE UMOWY – KLIAUZLE WARTO PRZEMYŚLENIA:

- ✓ Rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia
- ✓ Jeśli Twoje biuro otrzymało nie tylko fizyczne, ale również i elektroniczne egzemplarze dokumentów, to powinno umożliwić ich odebranie i pobranie. To ostatnie może być usługą świadczoną przez biuro rachunkowe za dodatkową opłatą.
- ✓ Co jeśli klient nie odebrał dokumentów?

WYNAGRODZENIE

- Przedmiot umowy!
- Cennik za usługi dodatkowe;
- Warto wskazać również termin i możliwy sposób płatności
- Zapis o waloryzacji wynagrodzenia ze względu na inflację
- Zapis o natychmiastowym rozwiązaniu umowy w razie braku płatności
- Zapis o odsetkach za nieterminowe regulowanie płatności.

Usługa dodatkowa – bezpłatna?

Art. 735. [Zasada odpłatności zlecenia]

§ 1. Jeżeli ani z umowy, ani z okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać je bez wynagrodzenia, za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie.

§ 2. Jeżeli nie ma obowiązującej taryfy, a nie umówiono się o wysokość wynagrodzenia, należy się wynagrodzenie odpowiadające wykonanej pracy.

Odsetki czyli co?

Art. 481. [Odsetki za opóźnienie]

§ 1. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

§ 2. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

§ 2¹. Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).

(18,00% w skali roku od 9 marca 2022 r.)

Waloryzacja w umowie?

Art. 358¹. [Zasada nominalizmu; Waloryzacja sądowa]

§ 1. Jeżeli przedmiotem zobowiązania od chwili jego powstania jest suma pieniężna, spełnienie świadczenia następuje przez zapłatę sumy nominalnej, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

§ 2. **Strony mogą zastrzec w umowie, że wysokość świadczenia pieniężnego zostanie ustalona według innego niż pieniądz miernika wartości.**

§5

1. *Wynagrodzenie (stawki wynagrodzenia) podlega od miesiąca lipca roku następującego po roku, w którym zawarta została Umowa, corocznej waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku poprzedzającym, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Stawki wynagrodzenia po każdorazowej waloryzacji będą zaokrąglane w dół do pełnego złotego.*
2. *Zmiana wynagrodzenia związana z waloryzacją następuje automatycznie i nie wymaga zmiany Umowy ani uprzedniego powiadomienia klienta.*

TO CO WAŻNE

Inne klauzule umowne:

- ✓ TERMINY i SPOSÓB przekazania dokumentacji księgowej;
- ✓ Zlecenie spraw dodatkowych;
- ✓ Odpowiedzialność biura;
- ✓ Podwykonawcy;
- ✓ Klauzule niedozwolone;
- ✓ RODO!
- ✓ Doręczenia,
- ✓ Właściwy sąd / prawo właściwe

Dziękuję za uwagę!

